

การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์

THE MANAGEMENT OF SYMPHONY ORCHESTRAS IN THAILAND

IN SINGAPORE

กลินพกา ทับทิมธงไชย

KLINPAGA TUBTIMTHONGCHAI

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Ph.D CANDIDATE, MUSIC, COLLEGE OF MUSIC, MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลิมพล งามสุทธิ¹

CHALERMPON NGAMSUTTI

บทคัดย่อ

วงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ เป็นวงดนตรีตะวันตกที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลืองและเครื่องกระทบ แนวเพลงที่ใช้ในปัจจุบันเป็นเพลงคลาสสิกในสมัยต่างๆ และบทเพลงป๊อปโดยทั่วไป ในการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของวงดุริยางซิมโฟนีกรุงเทพฯ (Bangkok Symphony Orchestra-BSO) 2) และวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา (Singapore Symphony Orchestra-SSO) และการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการบริหารจัดการผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นมา พบว่า วงดุริยางซิมโฟนีกรุงเทพในประเทศไทย ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2525 และวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์ ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งทั้ง 2 วง ก่อตั้งมาใช้เวลาาร่วม 30 กว่าปี ในการก่อตั้งวง 2) วิธีการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา พบว่า การบริหารจัดการจะแบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย คือ 1) การบริหารโดยทั่วไปที่สนับสนุนการดำเนินงานของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา โดยจะมีฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายออกแบบการแสดง และฝ่ายจัดเตรียมการแสดง 2) การระดมเงินทุนจากภาคเอกชน จากภาครัฐ และจากการจำหน่ายบัตรเข้าชม 3) การบริหารด้านดนตรี ซึ่งต้องคัดเลือกนักดนตรี จัดหาผู้อำนวยเพลงที่มีชื่อเสียง นักร้องรับเชิญที่เป็นที่รู้จัก และผู้นิยมชมชอบ เพื่อให้การแสดงคอนเสิร์ตนั้นน่าสนใจและมีผู้ชมมากมาย ซึ่งในการจัดการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้งนั้นจะมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากมาย ดังนั้นจะต้องทำให้คอนเสิร์ตแต่ละครั้งสมบูรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้

คำสำคัญ : การบริหาร, การบริหารจัดการดนตรี, ดนตรี, ดนตรีศึกษา, ซิมโฟนีออร์เคสตรา, BSO, SSO

Abstract

The symphony orchestra in Thailand (BSO) in Singapore (SSO) is the western Orchestra which confided of western musical instruments such as string, woodwind, brass and percussion. Their standard repertoires are classical and popular music in variety of stele and era. This is the qualitative research which aimed to study history of the Bangkok Symphony Orchestra, and the Singapore Symphony Orchestra as well as the comparative study of their characteristic and management of the Orchestra.

The research following: 1) The BSO was established in 1982 and the SSO was established in 1979, both of them have for more than 30 years of establishment. 2) The administrative method of the

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Symphony Orchestra in Thailand in Singapore, can be divided into 3 aspects as followed; a.) The administration to Support, performance, and performance preparation. b.) Funding functioning to request, the sector to run on funding support from the private and government sectors. Stage management and also selling ticket. c.) The music Administrative affairs take charge in audition process, select conductor and to invite guest artists of the concert. All expenditure should be well sport in order to make a perfect concert.

Keywords: Management, Administration manages of music, Music, Symphony Orchestra, BSO, SSO

บทนำ

ออร์เคสตรา (Orchestra) เป็นวงดนตรีที่มีวิวัฒนาการขึ้นในยุคบาโรก (Baroque) ซึ่งอยู่ในช่วงศตวรรษที่ 16 (ค.ศ. 1600-1750) ในยุคนี้เครื่องดนตรีจะเป็นเครื่องสายและเครื่องลมไม้ และในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 วงออร์เคสตรา มีรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ มีการเพิ่มเครื่องทองเหลืองและเครื่องประกอบจังหวะ ในยุคคลาสสิกซึ่งอยู่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 18 (ค.ศ. 1750-1820) จึงเรียกวงดนตรีประเภทนี้ว่า “วงซิมโฟนีออร์เคสตรา” (Symphony Orchestra) บทเพลงที่ใช้เล่นจะเป็นบทเพลงประเภทซิมโฟนี (Symphony) จึงทำให้ต้องมีการจัดวงออร์เคสตราให้มีมาตรฐาน เพื่อที่จะได้ใช้บรรเลงเพลงซิมโฟนี นอกจากนี้ยังมีการบรรเลงบทเพลงประเภทคอนแชร์โต้ (Concerto) อุปรากร (Opera) และเพลงร้องเกี่ยวกับศาสนาซึ่งก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการพัฒนางวงออร์เคสตราให้เป็นแบบแผนขึ้น เมื่อเข้าสู่ยุคโรแมนติก (Romantic) ซึ่งอยู่ในช่วงต้นศตวรรษ ที่ 19 (ค.ศ. 1820-1900) ในยุคนี้ได้มีพัฒนาการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา โดยการเพิ่มจำนวนเครื่องดนตรีแต่ละกลุ่มให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มสีสันของดนตรี (Tone Color) จึงทำให้วงซิมโฟนีออร์เคสตราในยุคนี้ มีขนาดใหญ่ขึ้นมีจำนวนผู้เล่นดนตรีในวงมากกว่า 80 คน ต่อมาในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 (ค.ศ. 1900-ปัจจุบัน) วงซิมโฟนีออร์เคสตราก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในดนตรีตะวันตก โดยที่ปัจจัยทางเศรษฐกิจยังมีส่วนในการกำหนดขนาดของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา หรือแนวทางการประพันธ์เพลงเพื่อใช้กับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา แต่สิ่งเหล่านี้ก็ได้กีดกันการสร้างสรรค์ผลงานประเภทที่ใช้วงออร์เคสตราของผู้ประพันธ์เพลง ทำให้ในบางครั้งมีการใช้เครื่องเป่าลมไม้และเครื่องเป่าทองเหลือง เช่น แซกโซโฟนและยูโฟเนียมไปใช้เล่นในวงออร์เคสตราด้วย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2554 : 75-80)

วงออร์เคสตรามีความแตกต่างกันไปตามยุคสมัยของดนตรี ลักษณะของวงออร์เคสตราประกอบด้วยเครื่องดนตรี 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องสาย (String) กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) กลุ่มเครื่องทองเหลือง (Brass) กลุ่มเครื่องเพอร์คัชชัน (Percussion) สำหรับขนาดของวงออร์เคสตราแบ่งขนาดตามจำนวนผู้เล่นดนตรี ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ขนาด คือ วงออร์เคสตราขนาดเล็ก (Small Orchestra) มีผู้เล่น 40-60 คน วงออร์เคสตร้าขนาดกลาง (Medium Orchestra) มีผู้เล่น 60-80 วงออร์เคสตราขนาดใหญ่ (Full Orchestra) มีผู้เล่น 80-100 คน (คมสันต์ วงศ์วรรณ, 2551 : 161-166) วงซิมโฟนีออร์เคสตรา จัดได้ว่าเป็นวงมาตรฐานสำหรับการบรรเลงดนตรีคลาสสิก บทเพลงที่ใช้บรรเลงกับวงออร์เคสตรามีอยู่หลายประเภท เช่น เพลงซิมโฟนี เพลงบรรยายเรื่องราวโอเปร่า นอกจากนี้ในปัจจุบันได้มีผู้เรียบเรียงเสียงประสานหลายคนนำเอาเพลงสมัยนิยมมาเรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงออร์เคสตราบรรเลง ซึ่งสามารถหาฟังได้ทั่วไป (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2554 : 83) โดยวงซิมโฟนีออร์เคสตราที่มีขนาดใหญ่จะมีการบริหารจัดการวงโดยแบ่งภาระงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสนับสนุนงานของซิมโฟนีออร์เคสตรา และฝ่ายดนตรี ซึ่งวงซิมโฟนีออร์เคสตราจะประสบความสำเร็จและสามารถยืนหยัดอยู่ได้เพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับบริหารจัดการวงของตนเอง

สำหรับวงออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์นั้นได้มีวิวัฒนาการมาช้านาน โดยสมัยที่วัฒนธรรมของประเทศทางตะวันตกได้เข้ามาสู่ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ มีการนำเอาความเจริญทางด้านวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในประเทศทั้งสอง เช่น การค้า การเมืองการปกครอง ศาสนา การดนตรี ได้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางดนตรี มีการนำเอาดนตรีตะวันตกเข้ามาใช้ในกิจกรรม

ต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ มีการก่อตั้งวงดนตรีตะวันตกประเภทต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย รวมถึงวงซิมโฟนีออร์เคสตราด้วย

ประเทศสิงคโปร์มีประชากร **4,351,000** คน ประกอบด้วย ชาวจีน 75.6% มาเลย์ 13.6% อินเดีย 8.7% และชาติอื่น 2.1% เพราะมีคนจีนมากทำให้สิงคโปร์ระงับตัว ไม่อยากให้เกิดความคิดว่าตัวเองเป็นประเทศสาขาของจีน ประชากรของสิงคโปร์มาจากหลายเชื้อชาติ ดังนั้นจึงมีภาษาใช้ในประเทศมากมาย มีภาษาประจำชาติ คือ ภาษามาเลย์ ส่วนภาษาราชการมี 4 ภาษา คือ มาเลย์ จีนกลาง (แมนดาริน) ทมิฬ และอังกฤษ ซึ่งภาษาอังกฤษนิยมใช้ในการเมืองการปกครอง และการติดต่อสื่อสารกันระหว่างชนแต่ละเชื้อชาติ แต่ปัจจุบันภาษาจีนกลางเริ่มมีการใช้มากขึ้นในหมู่ชาวจีน นอกจากนี้ยังมีภาษาจีนถิ่นต่าง ๆ เช่น ฮกเกี้ยน แต้จิ๋ว กวางตุ้ง ฯลฯ (โตมร ศุขปรีชา, 2549 : 17) วงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์ จากทำเลที่ตั้งของประเทศทำให้สิงคโปร์นั้นเป็นศูนย์กลางของการเดินเรือ ซึ่งได้เชื่อมระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับประเทศในแถบต่าง ๆ ของโลก ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งวัฒนธรรมดนตรีด้วย สิงคโปร์นั้นเคยอยู่ใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ ดังนั้นทำให้การแพร่กระจายทางด้านดนตรีของชนชาติทางตะวันตกได้เข้ามาเผยแพร่ด้วย ทำให้วงซิมโฟนีออร์เคสตราของประเทศสิงคโปร์ได้มีการพัฒนาอย่างจริงจัง ในราว ค.ศ. 1979 โดยทางรัฐบาลได้มีนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนดนตรีเพื่อให้วัฒนธรรมทางด้านดนตรีของประเทศเป็นส่วนหนึ่งในการจูงใจให้คนต่างประเทศได้เข้ามาทำงานในด้านต่าง ๆ ที่ประเทศสิงคโปร์ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถ เมื่อบุคลากรเหล่านั้นเข้ามาทำงานก็จะต้องพาครอบครัวเข้ามาด้วย (Foo Chen Loong, 2554 : สัมภาษณ์) เป็นผลให้ในการนำบุตรหลานที่ติดตามมาทำงานด้วยต้องสามารถศึกษาเล่าเรียนทางด้านต่าง ๆ ที่เขาต้องการได้ รวมทั้งการด้านดนตรีด้วย นอกจากนี้รัฐบาลต้องการส่งเสริมให้ประชาชนของประเทศสิงคโปร์ได้เข้าถึงดนตรีประเภทซิมโฟนีออร์เคสตรา ซึ่งได้สนับสนุนงบประมาณร้อยละ 60 ของงบประมาณรายจ่ายทางด้านดนตรีของวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราในแต่ละปี ได้กำหนดนโยบายให้วงซิมโฟนีออร์เคสตราสร้างวัฒนธรรมทางดนตรีให้กับประเทศสิงคโปร์ โดยมีการจัดฟรีคอนเสิร์ตให้ประชาชนเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนชาวสิงคโปร์จะได้สัมผัสเอาวัฒนธรรมทางดนตรีตะวันตกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตประจำวัน เมื่อมีผู้ชมจำนวนมากขึ้นก็จะปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทางวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราได้มีการพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีได้เทียบเท่ากับอารยประเทศอีกด้วย (Anthony Brice, 2554 : สัมภาษณ์) สำหรับวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศคือวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา ซึ่งมีรัฐบาลสนับสนุนทางด้านงบประมาณและได้รับเกียรติให้เป็นตัวแทนของประเทศไปแสดงตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นักดนตรีของวงออร์เคสตรานั้นจะมีนักดนตรีซึ่งเป็นคนสิงคโปร์และนักดนตรีชาวต่างประเทศ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มาตรฐานการเล่นดนตรีของวงดนตรีนั้น เทียบได้กับนักดนตรีวงออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงทั่วไปของโลก

ประเทศไทยมีประชากรมีประชากร 66 ล้านคน ประชากรประมาณ 75% มีเชื้อสายไทย นอกจากนี้ยังมีคนไทยเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก รวมทั้งคนไทยเชื้อสายมลายูในภาคใต้ตอนล่าง และคนไทยเชื้อสายมอญ เขมร และชาวเขมรต่าง ๆ วงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทย ได้เริ่มขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ประเทศไทยเริ่มทำการค้ากับชาติตะวันตกมากขึ้น ทำให้อารยธรรมทางตะวันตกได้เข้ามาสู่ประเทศไทย รวมทั้งวัฒนธรรมทางดนตรีของชาวตะวันตกด้วย โดยได้มีการนำแตรฝรั่งมาใช้ในการเดินแถวของทหาร ทำให้คนไทยเริ่มคุ้นเคยกับแตรฝรั่งมาแต่ตั้งแต่สมัยนั้น (แตรวงฝรั่งต่อมาได้พัฒนามาเป็นวงโยธวาทิต) ซึ่งในยุคสมัยของรัชกาลที่ 5 ได้มีการส่งคนไทยไปศึกษาต่างประเทศ แล้วยุโรปหลังจากจบการศึกษาและได้กลับมาประเทศไทยก็ได้นำเอาวัฒนธรรมแบบตะวันตกเข้ามาใช้ในสังคมไทย เช่น วัฒนธรรมทางการแต่งกาย การเมืองการปกครอง การศึกษา ศาสนา และการดนตรี สำหรับการดนตรีในประเทศไทยนั้น วงการดนตรีไทยได้เริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยมีการนำเอาวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ซึ่งได้รับการปรับปรุงขึ้นมาใหม่ มีการบรรเลงดนตรีภายในอาคาร บรรเลงดนตรีประกอบการแสดงละครดึกดำบรรพ์ โดยได้เอาแบบอย่างมาจากละครโอเปร่าของฝรั่ง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการจัดตั้งวงซิมโฟนีออร์เคสตราขึ้นมาในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยตั้งชื่อว่า “วงเครื่องสายฝรั่งหลวง” ซึ่งได้มีการพัฒนาดนตรีขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองขึ้น

ใน ค.ศ. 1932 รัฐบาลไทยในยุคนั้นก็ได้ให้การสนับสนุนดนตรีตะวันตกให้เข้ามาในสังคมของชาวไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ดนตรีไทยต้องซบเซาลงอย่างมาก (วีระชาติ เปรมานนท์, 1994 : 4)

หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี ค.ศ. 1932 แล้ว รัฐบาลได้สนับสนุนงานทางด้านดนตรี ทำให้พระเจนดุริยางค์ หรือ ปิติ วาทยะกร ซึ่งรับราชการเป็นครูสอนดนตรีมีหน้าที่ควบคุมวงเครื่องสายฝรั่ง และผลิตนักดนตรีให้กับวงการราชการในกรมมหาดหลวง ซึ่งได้ทำการเปิดโรงเรียนดนตรีเอกชนขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1934-1936 โดยตั้งชื่อโรงเรียนว่า “วิทยาลัยดนตรีสถาน” โดยสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ชั้นบนของ บริษัทสยามอิมพอร์ต ถนนอังสวาท แขวงสะพานมอญ ได้เปิดทำการสอนดนตรีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ตั้งแต่เวลา 17.00-19.00 น. (สุกรี เจริญสุข, 2540 : 14-15) จากนั้นความเจริญทางด้านดนตรีจึงมีการพัฒนามาเป็นรูปแบบในยุคปัจจุบัน สำหรับกิจการดนตรีของวงดุริยางค์ซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยนั้นมียุคด้วยกันหลายวง เช่น วง Pro Musica แต่วงที่มีการก่อตั้งมาเป็นเวลานานกว่า 30 ปี คือวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ มีการก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 ซึ่งอยู่ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีการพัฒนามานานจนเป็นที่รู้จักของคนในประเทศไทยและต่างประเทศ เพราะได้รับเชิญเป็นตัวแทนให้ไปแสดงวงออร์เคสตราในนามของประเทศไทย ทั้งในทวีปอเมริกา ยุโรป และเอเชีย แต่ปัญหาที่พบสำหรับการแสดงของวงออร์เคสตราในประเทศไทย คือ เมื่อมีการจัดการแสดง จะมีผู้ชมค่อนข้างน้อย รายได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชม ก็ได้น้อยไม่คุ้มทุน แต่วงออร์เคสตราดังกล่าวนี้ก็ยังสามารถยืนหยัดอยู่ได้จนถึงปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ซึ่งได้แก่ วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (BSO) ของประเทศไทย และวงซิมโฟนีออร์เคสตรา (SSO) ของประเทศสิงคโปร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของวงซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้งสองวง ข้อมูลที่ได้จะได้ให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางต่อการพัฒนาและการบริหารงานจัดการงานทางด้านวงดนตรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ประวัติความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์
2. วิธีการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ในการวิจัย “การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์” ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาในการศึกษา ดังนี้

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์
- 1.2 สภาพปัจจุบันของวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์
- 1.3 แนวทางในการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็น

แนวทางในการพัฒนางวงซิมโฟนีออร์เคสตราโดยทั่วไป

พื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการวิจัย โดยใช้วิธีเลือกพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือพื้นที่

- 2.1 ประเทศไทย
- 2.2 ประเทศสิงคโปร์

ระยะเวลาในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่การเก็บข้อมูล จนถึงขั้นวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปอภิปรายผล ใช้เวลาอยู่ในช่วง ระหว่าง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2552–ธันวาคม 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ทั้งในแง่ทฤษฎีและผลการศึกษาวิจัยที่มีอยู่แล้วในลักษณะของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) การสำรวจภาคสนาม (Survey Research) ตามสภาพความเป็นจริงในพื้นที่เป้าหมายด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ประกอบ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ อันได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ นักดนตรี และผู้ชม

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีศึกษาวงซิมโฟนีออร์เคสตราออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มดังต่อไปนี้

1) กลุ่มผู้รู้ (Key Informant) เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราของประเทศไทยและสิงคโปร์ ซึ่งได้แก่ นักวิชาการ นักดนตรีอาวุโส ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ทราบถึงประวัติความเป็นมาของวงและการบริหารจัดการ จำนวน 6 คน

2) กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) เป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลหลักและสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหารหรือผู้จัดการ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร หรือผู้จัดการที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา จำนวน 4 คน

(2) นักดนตรี ได้แก่ นักดนตรีที่ทำการแสดงประจำของวงซิมโฟนีออร์เคสตราทั้ง 2 วง จำนวนวงละ 15 คน รวม 30 คน

(3) ผู้สนับสนุนงานในองค์กร จำนวน 2 คน

3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยทั่วไป (General Informants) ประกอบด้วย กลุ่มผู้ชมการแสดงของวงซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 วง จำนวน 28 คน

(1) กลุ่มผู้ชมการแสดงวง BSO และวง SSO จำนวน 20

(2) กลุ่มประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทำการวิจัย จำนวน 8 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 แบบสำรวจเบื้องต้น (Basic Survey) เพื่อการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวงซิมโฟนีออร์เคสตราออร์เคสตราในประเทศไทยและสิงคโปร์

1.2 แบบสัมภาษณ์

1) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีและแนวคิดการบริหารจัดการ เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับความเป็นมาและการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีทั้งหมด 3 ชุด ได้แก่

- (1) แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้
- (2) แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติ
- (3) แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 3 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มบุคคลทั่วไป

2) แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview Guide) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์ กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ กลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจ ที่มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา รูปแบบการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพในประเทศไทย และวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ในประเทศสิงคโปร์

3) แบบสังเกต (Observation) ใช้เป็นแนวทางในการสังเกตคุณลักษณะทางดนตรี และบทบาทหน้าที่การบริหารจัดการวง ซึ่งผู้วิจัยใช้การสังเกตดังนี้

- (1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)
- (2) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)

เพื่อใช้สังเกตกลุ่มบุคคลในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา เป็นการสังเกตสภาพทั่วไปของชุมชน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และกิจกรรมทั่วไปของคนในชุมชนวงซิมโฟนีออร์เคสตรา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย สามารถตอบคำถามของการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลจากเอกสาร เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสาร งานวิจัย ผลงานทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ บทความ บทวิเคราะห์ อินเทอร์เน็ต เป็นการศึกษาจากเอกสารที่มีการบันทึกเอาไว้ โดยรวบรวมแล้วแยกประเด็นตามเนื้อหา

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากพื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย โดยวิธีการแบบสัมภาษณ์เดี่ยวที่ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) และการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ (Formal Interview) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับประชาชนโดยทั่วไปและประชาชนที่เป็นกลุ่มผู้ชมวงซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 วง ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวงซิมโฟนีออร์เคสตราในด้านต่างๆ อันเป็นผลจากการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีการสื่อสาร

2) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้างกับกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติที่เป็นฝ่ายบริหารองค์กร โดยการสอบถามจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ตลอดจนแนวทางการพัฒนางานเพื่อที่จะยกระดับของวงให้ได้มาตรฐานเทียบเท่ากับต่างประเทศ

3) ใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ ของวงซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 วง เป็นการสังเกตสภาพโดยทั่วไปของชุมชน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และการกระทำกิจกรรมของคนในชุมชนนี้ เช่น การฝึกซ้อมของนักดนตรีก่อนการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้งและการเตรียมความพร้อมของนักดนตรีก่อนการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง กิจกรรมและภาระงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา รวมถึงกลุ่มผู้ชมการแสดง เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

4) ใช้เทคนิคการสนทนากับบุคคลกรผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้สนทนากับกลุ่มผู้นำ ผู้บริหารหรือผู้จัดการ นักปราชญ์ของชุมชนและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงชิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 วง เพื่อปรึกษาหารือและหาข้อมูลและข้อสรุปเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงชิมโฟนีออร์เคสตราประเด็นต่างๆ ตลอดจนการพัฒนา การเผยแพร่ และการส่งเสริมดนตรีเกี่ยวกับวงชิมโฟนีออร์เคสตราให้คงอยู่กับสังคมของประชาชนทั้ง 2 ประเทศต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารและข้อมูลภาคสนามจัดกระทำดังต่อไปนี้

1) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารต่างๆ มาทำการศึกษาเอกสารและข้อมูลภาคสนามมาจัดกระทำดังต่อไปนี้

(1) นำข้อมูลจากภาคสนามที่เก็บรวบรวมได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสังเกต การสัมภาษณ์ ซึ่งได้จดบันทึกไว้และในแถบบันทึกเสียงมาถอดความ มาแยกประเภท จัดหมวดหมู่และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัย

(2) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่รวบรวมได้ จากการสำรวจเบื้องต้น การสังเกต การสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ว่าข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนเพียงพอเหมาะสมพร้อมแก่การนำไปวิเคราะห์สรุปผลแล้วหรือไม่

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม มาทำการวิเคราะห์ และอภิปรายผล ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำเสนอข้อมูลที่สรุปและอภิปรายผลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

(1) การวิเคราะห์แบบอุปมาน (Induction) คือ วิธีตีความจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หรือจากปรากฏการณ์ในพื้นที่ และทฤษฎีทางดนตรีวิทยา ทางมานุษยวิทยาทางคติวิทยา แล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปผล

(2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (Typological Analysis) คือการจำแนกข้อมูลเป็นชนิดๆ ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป และการตีความโดยใช้แนวคิดทฤษฎีหลักที่มีอยู่เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

(3) การตีความผลการวิเคราะห์ และรายงานผลการวิจัย การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุง และแก้ไขข้อมูล พร้อมดำเนินการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยจัดกระทำตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ โดยตอบคำถามจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย และการนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม มาทำการวิเคราะห์และอภิปรายผล ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำเสนอข้อมูลที่สรุปและอภิปรายผลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

3.2 นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 สรุปและวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลจะกระทำตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้วางไว้ โดยตอบคำถามจากจุดมุ่งหมาย ของการวิจัย และ การนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

1. ประวัติความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ พบว่า วงดุริยางค์ ซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 ประเทศ มีการก่อตั้งตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 การวางแผนในการจัดตั้งวงซิมโฟนีออร์เคสตรา

1.1.1 วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ มีการวางแผนในการจัดตั้งวง โดยการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่มี ความรักในดนตรีคลาสสิก โดยขั้นต้นก็จะรวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ หลังจากนั้นนักดนตรีกลุ่มนี้ก็ไปชักชวนเพื่อนๆ และคน รู้จักที่สนใจจะเล่นดนตรีคลาสสิก มาทำการฝึกซ้อมกันเป็นประจำหลังเวลาเลิกจากงานประจำของแต่ละคน แล้วเมื่อมี กลุ่มนักดนตรีที่สนใจเพิ่มมากขึ้นก็จะต้องหาสถานที่ฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับจำนวนนักดนตรี และเมื่อมีคนมาติดต่อให้ แสดงดนตรีในงานต่าง ๆ ก็ไปทำการแสดง จนเป็นที่รู้จักของคนที่ยินยอมดนตรีประเภทนี้ จึงได้เริ่มความคิดที่จะตั้งวง ซิมโฟนีออร์เคสตราขึ้นมาในประเทศไทย โดยทำการประสานนักดนตรีที่มาเล่นประจำของวง จัดหาเครื่องดนตรีในการ ฝึกซ้อม ซึ่งในช่วงแรกจะเป็นการใช้เครื่องดนตรีของกรมดุริยางค์ทหารเรือ และสถานที่ฝึกซ้อมด้วย

1.1.2 วงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา มีการวางแผนในการจัดตั้งวงซิมโฟนีออร์เคสตรา โดยทาง รัฐบาลต้องการให้ประเทศสิงคโปร์มีความเจริญทางวัฒนธรรมดนตรีคลาสสิกเหมือนกับประเทศที่เจริญแล้ว ทั้งในทวีป ยุโรปและอเมริกา ดังนั้นรัฐบาลก็วางนโยบายให้มีการจัดตั้งวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราของประเทศขึ้น

1.2 การดำเนินการจัดตั้งวงซิมโฟนีออร์เคสตรา จนถึงยุคปัจจุบัน

1.2.1 วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ได้ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 โดยดำเนินงานภายใต้ “มูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิ ราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร” โดยในขณะนั้นมีคุณอุเทน เตชะไพบูลย์ เป็นประธานกรรมการมูลนิธิ โดยในระยะแรกจะมี นักดนตรีอยู่ประมาณ 30 คน แต่ในปัจจุบันมีนักดนตรีในวงที่เล่นประจำอยู่ในแต่ละคอนเสิร์ต อยู่ระหว่าง 60-90 คน ซึ่ง ในคอนเสิร์ตในแต่ละครั้งมีจำนวนนักดนตรีไม่ตายตัว แล้วแต่ลักษณะของงาน และเมื่อขนาดของวงมีขนาดใหญ่ขึ้นก็จะ มีการจัดการบริหารจัดการวงที่เป็นรูปแบบสากล ซึ่งมีบุคลากรที่สนับสนุนงานของวงซิมโฟนีออร์เคสตราให้ดำเนิน ต่อไปได้ จากการที่วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ได้ก่อตั้งมาถึงปัจจุบันเป็นเวลาได้ 31 ปีนั้น แบ่งยุคในการก่อตั้งได้เป็น 3 ยุค คือ ยุคในการก่อตั้งซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันของ นักดนตรีกลุ่มเล็กๆ ที่มีความชอบในดนตรีคลาสสิก โดยในช่วง แรกก็จะมีปัญหาต่างๆ ดังนี้

1) ปัญหาจำนวนนักดนตรีที่ต้องจัดสรรเวลาในการฝึกซ้อมในการแสดงคอนเสิร์ต นักดนตรีส่วนใหญ่ ต้องทำงานประจำ เพราะรายได้ในการเล่นดนตรีมีค่าตอบแทนน้อย ไม่สามารถยึดเป็นอาชีพได้

2) ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อม ต้องใช้เครื่องดนตรีของกองดุริยางค์ทหารเรือ ในการ ทำการฝึกซ้อมและการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง

3) ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน ในการฝึกซ้อมในแต่ละครั้งของนักดนตรีจะไม่มีค่าตอบแทนให้ ค่ารถ ค่าอาหารที่ใช้ในการฝึกซ้อม นักดนตรีจะต้องรับผิดชอบเอง เนื่องจากเงินจะได้ก็ต่อเมื่อมีงานแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละ งานเท่านั้น ซึ่งบางครั้งหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะเหลือแบ่งให้นักดนตรีจำนวนไม่มากนัก แต่ด้วยความรักในดนตรีของนัก ดนตรีจึงยังอยู่กันได้ ต่อมาเมื่อทางวงเริ่มมีผู้มาติดต่อไปทำการแสดงมากขึ้น ดนตรีของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ก็ ได้มีการพัฒนามากขึ้น นักดนตรีมีจำนวนมากขึ้น จนถึงเป็นวงขนาดใหญ่ การบริหารของวงก็เริ่มจะเป็นระบบเข้าสู่ มาตรฐานสากล จนในช่วงปี พ.ศ. 2535-2540 เป็นช่วงที่วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ รุ่งเรืองสูงสุดในช่วงนี้ เนื่องจาก ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นช่วงที่การหมุนเวียนของเงินตราในประเทศมีมาก การแสดงคอนเสิร์ตของวงมีผู้ติดต่อให้ไป

แสดงทั้งในต่างประเทศและภายในประเทศ โดยเฉพาะในประเทศนอกจากจะมีคอนเสิร์ตแสดงแล้ว บริษัทเอกชนรายใหญ่ยังได้สนับสนุนเงินทุนเข้ามาอุดหนุนในวงมากขึ้น ทำให้สถานะทางการเงินของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพหมุนเวียนคล่องตัว ผู้บริหารของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ได้ตั้งเงินเดือนประจำให้กับนักดนตรีอยู่ระยะเวลาหนึ่งพอหลังปี พ.ศ. 2540 เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำส่งผลกระทบต่อทางวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ เป็นอย่างมาก รายรับและเงินทุนหมุนเวียนเข้าวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ได้ลดน้อยลง ทำให้การบริหารจัดการต้องลดจำนวนบุคลากรฝ่ายสนับสนุนงานของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ลง ในบางสายงาน เพื่อเป็นการลดรายจ่ายลง และค่าตอบแทนนักดนตรีเป็นเงินเดือนต้องถูกยกเลิกไป จะมีเพียงค่าฝึกซ้อมในการเตรียมคอนเสิร์ตในแต่ละครั้งให้ค่าตอบแทนก็แล้วแต่ประสบการณ์ความสามารถของนักดนตรีแต่ละคน ซึ่งรายได้ในปัจจุบันของนักดนตรีจะอยู่ประมาณ 7,000-15,000 บาท ต่อการเล่นคอนเสิร์ต ในแต่ละครั้ง

1.2.2 วงสังคีตปรีชิมโฟนีออร์เคสตรา ได้ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. 1979 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 34 ปี โดยภาครัฐให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในแต่ละครั้งร้อยละ 60 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งนักดนตรีในระยะแรกนั้น จะเป็นนักดนตรีจากต่างประเทศทั้งหมด เพราะในขณะนั้นชาวสังคีตปรีที่สนใจดนตรีคลาสสิกยังไม่แพร่หลาย สำหรับนักดนตรีชาวต่างประเทศได้รับสมัครนักดนตรีที่มีความสามารถจากประเทศต่าง ๆ มาทำการคัดเลือกเมื่อคัดเลือกนักดนตรีได้แล้วจึงทำสัญญาว่าจ้างเป็นนักดนตรีประจำของวง โดยทำสัญญาว่าจ้างเป็นรายปี ในปัจจุบันนักดนตรีของวงสังคีตปรีออร์เคสตรา มีจำนวน 96 คน สำหรับในการเงินทุนอุดหนุนของวงสังคีตปรีออร์เคสตรานั้น นอกจากได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลแล้ว ยังมีบริษัทเอกชนรายใหญ่ และผู้มีฐานะทางการเงินอุดหนุนอย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารจัดการวงที่ทำในรูปของบริษัทนั้น มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนเองได้เต็มความสามารถตามศักยภาพที่มี มีค่าตอบแทนที่คุ้มค่าทั้งด้านบุคลากรฝ่ายสนับสนุนงานของวงสังคีตปรีซิมโฟนีออร์เคสตรา และค่าตอบแทนนักดนตรีเป็นรายเดือน สำหรับนักดนตรีนั้นเมื่อมีค่าตอบแทนเป็นรายเดือนสูง ทำให้การพัฒนาการฝึกซ้อมทำได้เต็มที่ นอกจากนี้คณะทำงานทางด้านดนตรีจะมีการประเมินความสามารถทางด้านดนตรีของนักดนตรีก่อนที่นักดนตรีแต่ละคนจะตามวาระที่ทำไว้ ว่าจะว่าจ้างนักดนตรีต่อหรือไม่

1.3 ชั้นพัฒนางวงซิมโฟนีออร์เคสตรา

1.3.1 วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ได้มีการพัฒนางวงในด้านต่าง ๆ โดยมีการพัฒนา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านดนตรี มีการรับนักดนตรีจากต่างประเทศที่มีความสามารถเข้ามาร่วมเล่นดนตรีในวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ และมีการจ้างผู้อำนวยเพลงที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ เข้ามาเป็นผู้อำนวยเพลงในงานคอนเสิร์ตต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางดนตรีของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ทำให้นักดนตรีสามารถที่จะพัฒนาการบรรเลงดนตรีให้เข้าถึงอารมณ์เพลง โดยนักดนตรีในวงจะได้เรียนรู้กับการได้ทำการบรรเลงดนตรีกับผู้อำนวยเพลงที่มีชื่อเสียง นอกจากนี้ในบางคอนเสิร์ตได้เชิญนักดนตรีที่มีฝีมือมาทำการเดี่ยวเครื่องดนตรี ร่วมกับวงซิมโฟนีออร์เคสตราอีกด้วย

2) ด้านงบประมาณ ในการจัดหางบประมาณโดยผู้บริหารวงซิมโฟนีออร์เคสตราจะต้องพัฒนาคุณภาพของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา เมื่อมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปแล้ว ทำให้ในการจัดหาผู้สนับสนุนเงินทุนให้กับวงนั้น ทางบริษัทเอกชนรายใหญ่จะได้ให้การสนับสนุนเพราะมันทำให้เขามีชื่อเสียงไปด้วยในตัว

3) ด้านบุคลากรฝ่ายสนับสนุนงานของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ โดยการรับสมัครบุคลากรที่มีความสามารถให้ตรงกับสายงานและเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับงานในด้านต่าง ๆ

1.3.2 วงสังคีตปรีซิมโฟนีออร์เคสตรา ได้มีการพัฒนางวงในด้านต่าง ๆ โดยมีการพัฒนา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านดนตรี มีการรับนักดนตรีจากต่างประเทศที่มีความสามารถเข้ามาร่วมเล่นดนตรี ในระยะแรกนั้น จะมีนักดนตรีในวงจะเป็นนักดนตรีชาวต่างประเทศทั้งหมด แต่ในปัจจุบันวัฒนธรรมทางดนตรีคลาสสิกได้

เข้ามาเผยแพร่ในประเทศสิงคโปร์มากขึ้น และนอกจากนี้ยังมีสถาบันการศึกษาทำการเปิดสอนดนตรีตะวันตกถึงระดับมหาวิทยาลัย เป็นผลทำให้นักดนตรีของ วงสิงคโปร์ซิมโฟนีในปัจจุบัน จะมีนักดนตรีเชื้อชาติสิงคโปร์อยู่ประมาณครึ่งหนึ่ง ทำให้วงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตร่านั้นจะอยู่ในระดับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ วงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรายังได้ไปทำการทัวร์คอนเสิร์ตยังต่างประเทศอยู่เป็นประจำทุกปี ทำให้นักดนตรีของวงนั้นได้เรียนรู้กับการที่จะต้องเตรียมตัวอย่างไรในการไปแสดงยังประเทศ และได้สัมผัสกับการจัดการแสดงของวงซิมโฟนีออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงของแต่ละประเทศอีกด้วย

2) ด้านการจัดหางบประมาณ เนื่องจากทางรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณ ร้อยละ 60 ของงบประมาณทั้งหมด โดยผู้บริหารวงซิมโฟนีออร์เคสตราจะต้องพัฒนาคุณภาพของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา เพื่อเมื่อมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปแล้วในการจัดหาผู้สนับสนุนเงินทุนให้กับวงนั้น บริษัทเอกชนรายใหญ่จะได้ให้การสนับสนุนเพราะมันทำให้เขามีชื่อเสียงไปด้วย

3) ด้านบุคลากรฝ่ายสนับสนุนงานของวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา มีการรับเจ้าหน้าที่บุคลากร โดยทำการรับสมัครบุคลากรที่มีความสามารถให้ตรงกับสายงานและเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับงานในด้านต่าง ๆ ของวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา ทำให้การทำงานของแต่ละฝ่ายนั้นมีประสิทธิภาพตามที่ต้องการ โดยบุคลากรด้านต่าง ๆ นั้นทำงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ จึงทำให้การพัฒนางวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราได้มีการพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง จนถึงในปัจจุบัน

2. การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและสิงคโปร์ พบว่า วงดุริยางค์ซิมโฟนีออร์เคสตรา ของทั้ง 2 ประเทศ มีการบริหารจัดการวง ดังต่อไปนี้

2.1 วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ จะแบ่งงานออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งจะเป็นส่วนของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ และส่วนที่ 2 จะเป็นส่วนของโรงเรียนดนตรีบางกอกซิมโฟนีออร์เคสตรา

2.1.1 ส่วนของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ มีการบริหารจัดการภายใต้มูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (Bangkok Symphony Orchestra Foundation under the Royal Patronage of His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn) ซึ่งมีประธานคณะกรรมการมูลนิธิและคณะกรรมการมูลนิธิทำการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตรา โดยมีรูปแบบการดำเนินงานดังนี้

1) ด้านบุคลากรฝ่ายสนับสนุนงานของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ในการบริหารวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ถือแนวปฏิบัติตามระบบการจัดการของวงออร์เคสตราอาชีพตามมาตรฐานสากล โดยอยู่ภายใต้การบริหารของผู้จัดการวง โดยจะแบ่งหน้าที่เป็นฝ่ายผู้บริหาร (ผู้จัดการวง, รองผู้จัดการทั่วไป) ทำการบริหารบุคลากรที่สนับสนุนงานของวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ การจัดหางบประมาณทั้งจากทางราชการและบริษัทเอกชน การติดต่อหางานการแสดงคอนเสิร์ต ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยเพลง นักดนตรีรับเชิญจากต่างประเทศและในประเทศ ผู้จัดการวงและรองผู้จัดการทั่วไป จะทำการติดต่อด้วยตนเอง หน้าที่อื่นๆ เช่น ฝ่ายจัดหาโน้ตเพลง และบริการส่งโน้ตเพลงให้นักดนตรีฝึกซ้อม ฝ่ายประชาสัมพันธ์ดูแลเกี่ยวกับกิจการงานของวง การกำหนดการแสดงคอนเสิร์ต การจำหน่ายบัตร การรับสมัครนักดนตรี ฝ่ายการเงิน ดูแลรายรับ-รายจ่าย จัดเจ้าหน้าที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึกในการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง จ่ายค่าตอบแทนบุคลากร นักดนตรี ฝ่ายจัดการแสดง ทำหน้าที่ติดต่อสถานที่ในการฝึกซ้อม สถานที่แสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง ซึ่งแต่ละฝ่ายก็จะมีเจ้าหน้าที่การดูแลรับผิดชอบตามสายงาน

2) ด้านดนตรี จะทำหน้าที่ในการคัดเลือกนักดนตรีเพิ่มเติม โดยจัดคณะกรรมการ ในการประเมินความสามารถของนักดนตรี ดูแลการฝึกซ้อมและการแสดงคอนเสิร์ตของนักดนตรีในแต่ละคอนเสิร์ต สำหรับในการบริหารด้านดนตรีนั้นมีการจัดระบบผลตอบแทนที่เหมาะสมในฐานะนักดนตรีอาชีพแนวคลาสสิก เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพนี้ให้กับสมาชิกของวง ทำให้นักดนตรีมีความมุ่งมั่นในการสร้างงานศิลปะอย่างจริงจัง โดยจัดกิจกรรมต่างๆ

อย่างต่อเนื่อง โดยได้เชิญวาทยกร และศิลปินที่มีความสามารถมาร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนาให้เกิดทักษะและประสบการณ์แก่ นักดนตรี ขณะเดียวกันได้จัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักดนตรี มีการคัดเลือก (Audition) เพื่อสรรหานักดนตรีที่มีฝีมือ โดยเฉพาะเยาวชนเข้าร่วมเป็นสมาชิก นโยบายดังกล่าว ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานให้ก้าวไปสู่ระดับอาชีพ ในการบริหารงานการทำงานมีการดำเนินงานโดยมีหลักสำคัญคือ จัดการแสดงคอนเสิร์ตบรรเลงโดยวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เน้นการแสดงดนตรีประเภทวงซิมโฟนี ออร์เคสตราคอนเสิร์ตเป็นหลัก ทางมูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีคณะกรรมการจำนวน 14 ท่าน โดยมี สุขุม นวพันธ์ เป็นประธานคณะกรรมการ และอัจฉรา เตชะไพบูลย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการมูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จะ เป็นผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินการโดยฝ่ายบริหารต้องเสนอแผนงานงบประมาณ รายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อกรรมการ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้ความเห็นชอบ จึงสามารถนำไปปฏิบัติ โดยมีคณะกรรมการฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการนั้นๆ

2.1.2 การบริหารโรงเรียนดนตรีบางกอกซิมโฟนีออร์เคสตรา ซึ่งอยู่ภายใต้ผู้จัดการวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ซึ่งทำการเปิดสอนดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแก่ผู้สนใจโดยทั่วไป ผู้เรียนส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยเด็ก สำหรับในการเรียนดนตรีปฏิบัติ จะมีการแสดงคอนเสิร์ตของผู้เรียนให้กับผู้ปกครองได้ชมการแสดง ในการเปิดโรงเรียนดนตรีบางกอกซิมโฟนีออร์เคสตรานั้น นอกจากจะทำการสอนดนตรีให้กับบุคคลที่สนใจแล้ว ผลพลอยได้อีกอย่างได้สร้างนักดนตรีรุ่นใหม่ให้กับวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ ไปในตัวด้วย

2.2 วงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา (Singapore Symphony Orchestra - SSO) จะบริหารจัดการวงเป็นแบบมาตรฐานสากล เทียบได้กับการบริหารวงซิมโฟนีออร์เคสตราในที่ต่างๆ การบริหารวงเป็นในรูปของบริษัทเอกชนที่ชื่อว่า Singapore Symphony Company Limited การปกครองที่อยู่ภายใต้บริษัทนี้จะมี 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือ ส่วนที่เป็นดนตรี จะดูแลวง Singapore Symphony Orchestra วง Singapore Symphony Chorus และวง Singapore Symphony Children's Choir และส่วนที่สอง คือ ส่วนที่เป็นตัวแทนในการจัดสอบวัดระดับความสามารถทางด้านดนตรีในระดับนานาชาติ ABRSM ซึ่งเป็นหลักสูตรของประเทศอังกฤษ โดยทำการทดสอบความสามารถทางด้านดนตรีของผู้ที่สนใจสมัครสอบวัดระดับความสามารถทางด้านดนตรี เมื่อสอบผ่านก็จะมีใบรับรองความรู้ให้กับผู้ที่ผ่านการทดสอบ

ในการบริหารงานในส่วนของดนตรี ของ Singapore Symphony Orchestra ได้แบ่งสายงานออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) กลุ่มงานทั่วไป จะดูแลงานทางด้านฝ่ายกิจกรรมเพื่อสังคม ฝ่ายจัดหาเงินทุนสนับสนุน ฝ่ายการสื่อสารและการตลาด ฝ่ายประชาสัมพันธ์และภาพลักษณ์องค์กร ฝ่ายสมาชิกและสิทธิพิเศษ ฝ่ายบรรณารักษ์ ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ เจ้าหน้าที่ทั่วไป ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานของวงสังคีตโปรซิมโฟนี

2) กลุ่มงานด้านดนตรี จะมีผู้จัดการวงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา เป็นผู้ดูแลและบริหารงาน โดยแบ่งหน้าที่ให้ผู้จัดการฝ่ายต่างๆ ดูแลรับผิดชอบ โดยในแต่ละฝ่ายจะมีผู้จัดการฝ่ายดูแล เช่น ผู้จัดการวงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา ผู้จัดการทั่วไป ผู้บริหารวง ผู้บริหารอาวุโสฝ่ายจัดการแสดง ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดนตรี การแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง ผู้บริหารฝ่ายออกแบบการแสดงประเภทคอรัส ดูแลการฝึกซ้อมการแสดงการร้องเพลงคอรัสประกอบการเล่นคอนเสิร์ตของวงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา ซึ่งในการดำเนินงานในส่วนของดนตรีที่เป็นวงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา จะต้องมีการจัดการแสดงประจำปีให้ได้ประมาณ 30 คอนเสิร์ต ภายในแต่ละหนึ่งปี การแสดงคอนเสิร์ตส่วนใหญ่จะจัดขึ้นที่โรงละครเอสplanade (Esplanade) แต่บางครั้งก็จะไปจัดคอนเสิร์ตที่โรงละครของวิทยาลัยดนตรีแห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (Yong Siew Toh Conservatory of Music, National University of Singapore) ที่ทำการจัดการแสดงถาวรของวงสังคีตโปรซิมโฟนีออร์เคสตรา คือ โรงละครวิกตอเรีย (Victoria Concert Hall) และโรงละครเอสplanade (Esplanade Concert Hall) แทนในบางครั้งที่มีคอนเสิร์ตใหญ่ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประวัติความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ พบว่า วงซิมโฟนีออร์เคสตราของทั้ง 2 ประเทศนั้น มีการรับเอาวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาในช่วงที่มีการขยายอิทธิพลของประเทศตะวันตก ในช่วงที่มีการล่าเมืองและการติดต่อค้าขาย และเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวตะวันตกที่เข้ามาก็ได้นำเอาดนตรีเข้ามาเผยแพร่ด้วย สอดคล้องกับเป็นการถ่ายทอดสุนทรียศาสตร์ทางดนตรีตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับ (สุชาติ สุทธิ. 2541 : 11) ที่คนในซีกโลกตะวันออกรับเอาวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งอยู่ในรูปการแสดงดนตรีให้กับประชาชนผู้สนใจฟัง เป็นการซึมซับความเป็นสุนทรียศาสตร์ทางดนตรีตะวันตก สำหรับประวัติความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ที่การศึกษาวิจัย ทั้ง 2 วง คือ วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ของประเทศไทย และวงสิงคโปร์ซิมโฟนีของประเทศสิงคโปร์ ระยะเวลาก่อตั้งของวงเป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 30 กว่าปี เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงดนตรีก็จะอยู่ในรูปแบบวงซิมโฟนีออร์เคสตราสากล มีเครื่องดนตรีอยู่ 4 ประเภท คือ เครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องกระทบ สัดส่วนเครื่องดนตรีก็ได้ยึดจากจำนวนสัดส่วนตามหลักของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา จำนวนนักดนตรีก็มีจำนวน ตั้งแต่ 60 -100 คน อยู่ในวงขนาดใหญ่ สำหรับบทเพลงที่ใช้เล่นนั้นก็จะเป็นบทเพลงซิมโฟนีเป็นส่วนใหญ่ และในบางคอนเสิร์ตก็จะมีบทเพลงป๊อปของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์บรรเลงไปบ้าง เช่น วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ บรรเลงบทเพลงสุนทราภรณ์ ตามลักษณะของงาน แต่โดยทั่วไปจะมีบทเพลงซิมโฟนีเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ธรรมวัตร (2540 : 196-198) พบว่า ปัจจัยด้านสังคม จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยีการสื่อสาร ระบบโลกาภิวัตน์ทำให้กระแสวัฒนธรรมประชานิยมเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบการแสดง นอกจากนี้ในการแสดงคอนเสิร์ตในปัจจุบันมีการเชิญผู้อำนวยเพลง นักดนตรี นักร้องที่มีชื่อเสียงมาจากต่างประเทศมาร่วมแสดง และวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ และวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา ยังได้ไปทำการแสดงคอนเสิร์ตเพลงคลาสสิกและบทเพลงของประเทศไทย บทเพลงของประเทศสิงคโปร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยพรรณ วรรณศิริ (2540 : 99-100) พบว่า การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเกิดจากความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างสังคมและมีการรับวัฒนธรรมซึ่งกันและกันมาผสมผสานทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนีย์ สังสิทธิวิงศ์ (2556: 59) เมื่อยุคสมัยและบริบททางสังคมมีความเปลี่ยนแปลง ก็ได้มีการแสดงโขนขึ้นอีกมากมาย เช่น โขนวรรณศาสตร์ โขนรามคำแหง โขนกรมศิลปากร โขนเฉลิมพระเกียรติ โขนศาลาเฉลิมกรุง เป็นต้น ความแตกต่างเหล่านี้อาจเกิดขึ้นจากผู้สร้างหรือผู้ลงทุน ต้องการให้โขนมีรูปแบบและอัตลักษณ์เป็นของตนเอง และอาจด้วยประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในด้านศิลปวัฒนธรรม ความทันสมัยของเทคโนโลยีจากสื่อต่างๆ เลยทำให้โขนในฐานะศิลปะประจำชาติมีบทบาทและความสำคัญน้อยลง อีกเหตุผลสำคัญคือคนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงโขนอย่างเพียงพอ ความมั่งคั่ง คุณค่า ความหมาย ความรู้สึก ที่การแสดงโขนต้องการสื่อจึงล่องลอยหายไปโดยผู้ชมจับต้องไม่ได้ เป็นเพียงศิลปะความบันเทิงแค่ชั่วคราว ภาครัฐจึงต้องคิดทบทวนและเร่งจัดเข้าสู่ระบบการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กร ที่จัดกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมของทุกชาติและทุกสังคม รวมถึงผลักดันและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ซึ่งอาจทำให้ศิลปะของการแสดงโขนคงอยู่อย่างมีคุณค่าในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงได้สืบไป และ อาจารย์ รุ่งเจริญ (2556 : 28) การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน ทำให้ความสนใจของนักท่องเที่ยวจึงเปลี่ยนไป แนวทางในการจัดการแสดงเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงต้องปรับเปลี่ยน เพราะสื่อบันเทิงในรูปแบบต่างๆ มีความทันสมัยเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ผู้คนนิยมศิลปะการแสดงพื้นบ้านลดลง จึงควรวางบทบาทของศิลปะการแสดงพื้นบ้านใหม่ เพื่อนำมาใช้เพื่อเรียกร่องความสนใจจากนักท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งการแสดงพื้นบ้านมีลักษณะที่สามารถยืดหยุ่นและผสมผสานการแสดงให้เป็นไปตามประเพณีหรือการแสดงสมัยใหม่ได้ ถือเป็นแนวโน้มที่ดี ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่ได้กับการเปลี่ยนแปลงในสังคม การคงอยู่ของการแสดงพื้นบ้านจึงขึ้นอยู่กับปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและตรงความต้องการของผู้ชมและถ้ามีการคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคนิคต่างๆ ที่ทันสมัย มาปรับใช้กับการแสดง ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในชุมชน แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้เป็นการทำลายรูปแบบดั้งเดิมของการแสดง เพื่อให้การนำมาใช้ประโยชน์นี้ไม่เป็นการทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิม

2. การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ในการศึกษาวิจัยของทั้ง 2 วง คือ วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ของประเทศไทยและวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราของประเทศสิงคโปร์นั้น พบว่า ในการบริหารจัดการวงนั้น จะแบ่งหน้าที่ออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา และส่วนที่ 2 เป็นส่วนของดนตรี และส่วนที่ 3 เงินทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อีวีเรท เจ ฟรีแมน (J. Freeman. 1996 : 302) พบว่า โครงสร้างของวงออร์เคสตรา ในรูปแบบเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา จะต้องมีส่วนของบุคลากรที่สนับสนุนการดำเนินงานของวง ส่วนของดนตรี ส่วนของงบประมาณ ซึ่งในแต่ละส่วนก็จะมีหน้าที่แตกต่างกันไปตามสายงานซึ่งสอดคล้องกับ งามพิศ สัตย์สงวน (2539 : 32-34) ได้เสนอแนวความคิดของทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมของการทำหน้าที่สนองความต้องการของมนุษย์ไว้ 1) ความต้องการจำเป็นพื้นฐาน (Basic Biological and Psychological Needs) ได้แก่ การต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน เป็นต้น 2) ความต้องการด้านสังคม (Instrumental Need) จะเกี่ยวกับเรื่องความร่วมมือกันทางสังคม เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานและทำให้ร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการเบื้องต้นได้ เช่น การแบ่งงานกันทำ การแจกจ่ายอาหาร การผลิตสินค้า การบริการและการควบคุมทางสังคม 3) ความต้องการทางด้านจิตใจ (Symbolic Needs) คือ ความต้องการของมนุษย์เพื่อความมั่นคงทางจิตใจ เช่น ความต้องการสงบทางใจ ความกลมกลืนกันทางสังคมและเป้าหมายชีวิต ระบบสังคมที่สนองความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ กฎหมาย ศาสนา และศิลปะ และสอดคล้องกับ อรรถพร วรวานิช (2558 : 32) วิธีการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากล พบว่า 1) การวางแผนการแสดงดนตรีกับวัตถุประสงค์ 2) การแบ่งหน้าที่การ คือ นักร้อง นักดนตรี ฝ่ายจัดเตรียมไนต์เพลงและเครื่องดนตรี 3) บุคลากรของวงดนตรี ได้แก่ หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรี พนักงานจัดเตรียมเครื่องดนตรี 4) การควบคุมในการซ้อมดนตรี ด้วยการจัดให้มีการซ้อมดนตรีและควบคุมด้วยหัวหน้าวงดนตรี 5) การประสานงานให้รับทราบเกี่ยวกับวันเวลาของการแสดงและจัดเตรียมอุปกรณ์ 6) การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง โดยการจัดทำแผ่นพับ แผ่นโฆษณางาน และประกาศงานทางวิทยุหรือทางโทรทัศน์ 7) ในการจัดแสดงเป็นราคาที่เหมาะสมกับขนาดของวงดนตรี

สรุปผลการวิจัย

1. ความเป็นมาของวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทย พบว่า วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ ในประเทศไทย ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2525 และวงวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์ ได้ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1979 ซึ่งทั้ง 2 วง ก่อตั้งมาใช้เวลา รวม 30 กว่าปี ในการก่อตั้งวง พบว่า ประเด็นสำคัญจะต้องจัดหา นักดนตรีซึ่งเป็นหัวใจของการทำวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ต้องได้นักดนตรีที่มีคุณภาพ มีแหล่งเงินทุนสนับสนุน ถึงจะสามารถจัดตั้งวงขึ้นมาได้ ผลงานของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ถ้ามีชื่อเสียงมาก ๆ ก็จะได้รับเชิญไปแสดงยังต่างประเทศในทวีปต่างๆ ทั่วโลก และจะมีการจัดการแสดงคอนเสิร์ตได้ค่อนข้างบ่อยครั้ง ซึ่งผู้สนับสนุนเงินทุนรายใหญ่ๆ ก็จะตามมาสนับสนุน เพราะจะได้ชื่อเสียงใน การสนับสนุนด้วยการโฆษณาตัวเองไปในตัว

2. วิธีการบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและวงสิงคโปร์ ซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศสิงคโปร์ พบว่า การบริหารจัดการจะแบ่งออกเป็น 3 ฝ่ายคือ 1) การบริหารโดยทั่วไปที่สนับสนุนการดำเนินงานของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา โดยจะมีฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายออกแบบการแสดง ฝ่ายจัดเตรียมการแสดง 2) ระดมเงินทุนจากภาคเอกชน จากภาครัฐ และจากการจำหน่ายบัตรเข้าชม 3) การบริหารด้านดนตรี จะต้องคัดเลือกนักดนตรีจัดหาผู้อำนวยเพลงที่มีชื่อเสียง นักร้องรับเชิญที่เป็นที่รู้จัก และผู้ชมนิยมชมชอบ เพื่อทำให้การแสดงคอนเสิร์ตนั้น น่าสนใจและมีผู้ชมมากมาย ซึ่งในการจัดการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้งนั้นจะมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากมาย ดังนั้นจะต้องทำให้คอนเสิร์ตแต่ละครั้งสมบูรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้

โดยสรุป การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทย สิงคโปร์ คือ การนำวัฒนธรรมทางดนตรีที่ได้รับความนิยมของชาวตะวันตกมาเป็นวัฒนธรรมทางดนตรีของชาวเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ คือ ในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ซึ่งไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนทั้งสองประเทศเท่าที่ควร ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะให้การสนับสนุนทางการเงิน บุคลากร เครื่องดนตรี และอาคารสถานที่แล้วก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการวงซิมโฟนีอออร์เคสตรา ควรนำรูปแบบการจัดการวงซิมโฟนีอออร์เคสตราไปทดลองใช้กับวงดนตรีประเภทอื่นๆ เช่น วงดนตรีไทย วงดนตรีสากล วงโยธวาทิต วงซิมโฟนีอออร์เคสตรา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรนำปัญหาในการบริหารจัดการวงซิมโฟนีอออร์เคสตราไปทำการวิจัยในครั้งต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารทางด้านดนตรี ควรนำไปศึกษาการบริหารจัดการทางด้านดนตรีในด้านอื่นๆ เช่น

2.2.1 การบริหารจัดการทางด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารองค์กร

2.2.2 การบริหารจัดการทางด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับนักดนตรี

2.2.3 การบริหารจัดการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนองค์กรวงซิมโฟนีอออร์เคสตรา

2.2.4 การบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับผู้ชม ผู้สนับสนุน ของวงซิมโฟนีอออร์เคสตราในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นสากลที่ใช้กันโดยทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2551). *ดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

งามพิศ สัตย์สงวน. (2539). *การวิจัยทางมนุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2540). *ภูมิปัญญาหมอลำเอกความรู้โรจน์ของอดีตกับปัญหาของหมอลำในปัจจุบัน*.

มหาสารคาม: อาศรมวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ฐาปนีย์ สังสิทธิ์วงศ์ (2556,มกราคม-มิถุนายน). *โซน: ศิลปะประจำชาติไทยและสื่อวัฒนธรรมในบริบทสังคมร่วมสมัย*. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. ปีที่ 14 (2) : 59

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2554). *สังคีตนิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โตมร ศุขปรีชา. (2549). *สิงคโปร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วงกลม.

นัยพรรณ วรรณศิริ. (2540). *มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วีระชาติ เปรมานนท์. (2537). *ดนตรีไทยแนวใหม่ช่วงปี 2520 – 2530*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกรี เจริญสุข. (2540). *พจนานุกรมศัพท์ดนตรี*. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

สุชาติ สุทธิ. (2541). *คู่มือการสอนวิชาสุนทรีภาพของชีวิต*. กรุงเทพฯ : สำนักบัณฑิตศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

อาจารย์ รุ่งเจริญ. (2556,มกราคม-มิถุนายน). *การใช้เอกลักษณ์จากศิลปะการแสดงพื้นบ้านเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี*. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. ปีที่ 14 (2) : 28

Anthony Brice. (2011). *สัมภาษณ์*. ที่สำนักงานวงซิมโฟนีอออร์เคสตรา อาคาร Bank of China อาคารเลขที่ 4 ถนน Battery Road ชั้นที่ 20 ห้องเลขที่ 01 ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์.

Flew, Antony. (1996). **A Dictionary of Philosophy**. New York : Macmillan (London).

Foo Chen Loong. (2011). **สัมภาษณ์**. ที่สำนักงานวงสิงคโปร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา อาคาร Bank of China
อาคารเลขที่ 4 ถนน Battery Road ชั้นที่ 20 ห้องเลขที่ 01 ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์.

References

Arjaree Rungcharoen. (2013, Jan-June). **The Use of Folk Art Uniqueness to Promote Cultural Tourism: A Case Study of Suphanburi Province**. Institute of Culture and Arts Journal. Vol 14 (2): 28

Flew, Antony. (1996). **A Dictionary of Philosophy**. New York: Macmillan (London).

Jaruwan Thammawat. (1997). **A Study of Great Molam (Isan Singers): Glory of Past and Problems of Current Molam**. Master's Degree. Mahasarakham: Mahasarakham University.

Komson Wongwan. (2008). **Western Music**. Bangkok : Chulalongkorn University.

Narutt Sutijt. (2011). **Sungkeetnuyom: The Impression in West Music**. (Edition 10), Bangkok: Chulalongkorn University.

Ngam-pit Satsanguan. (2008). **Research Experience in Human Science Across Culture**. Bangkok : Chulalongkorn University.

Niyaphan Wannasiri. (1997). **Social and Cultural Anthropology**. Bangkok: Kasetsart University.

Weerachat Peremananda. (1994). **A New of Thai Musical Band in 1977– 1987**. Bangkok: Chulalongkorn University.

Suchat Sutti. (1998). **Guide to Teaching Aesthetic Life**. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University.

Sukree Charoensook. (1997). **The Gifted Education**. Bangkok: Jung-Ja-Rean Printing.

Thapanee Sungsitivong. (2013, Jan-June). **Khon: Thai Traditional Arts and Cultural Media In Contemporary Society Context**. Institute of Culture and Arts Journal. Vol 14 (2): 59

To-Morn Sukprecha. (2006). **Singapore**. (Edition 2), Bangkok: Wongkom.

Unnop Voravanich. (2015, Jan-June). **The Management of Thai Popular Big Bands in Thailand Case Study of Kasemsri, Keetasil and Supaporn Popular Big Band**. Institute of Culture and Arts Journal. Vol 16 (2): 32

Anthony Brice. (2011). **Interview**. Singapore Symphony Orchestra, 4 Battery Road, #20-01 Bank of China Building 049908 Unique No. 197801125M, 24-28 January.

Foo Chen Loong. (2011). **Interview**. Singapore Symphony Orchestra, 4 Battery Road, #20-01 Bank of China Building 049908 Unique No. 197801125M, 24-28 January.